



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Annotationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

DE ORDINE SYNODI DIOECESANÆ.

Pars Secunda.



Voniam in Pontificali describuntur Ritus, & Cæremoniæ Synodi tribus diebus, hoc est, tribus sessionibus, celebranda nec prohibetur tamen minori dierum numero Diocesanam

Synodum celebrari: ideo descripti nos hoc loco totius Synodi ordinem, triplicem eundem ipsum dabimus, pro trina, pro duplici, & pro vnica sessione.

ORDO SYNODI DIOECESANÆ pro trina sessione: PRIMA SÉSSIO.

- 1 **H** Ora indicta, Capitulo Ecclesiæ Cathedralis cum Seminatio. & vniuerso Clero in aula Episcopali congregato, descendit Episcopus ad Cathedralē Ecclesiā, cappā, indutus, ipso Clero præcedente, Canonicis autem Episcopum sequentibus.
- 2 Si est Archiepiscopus, deferri facit ante se Crucē. imagine Crucifixi ipsum respiciente.
- 3 In porta Ecclesiæ aquam benedictam de more sumit, & aspergit se & alios.
- 4 Organa pullantur, & campanæ. interea orat ante altare Sanctissimi Sacramenti (quod non erit in altari maiori durante Synodo, si aliās ibi asseruatur) & ante altare maius.
- 5 Cantatur Nona (vt aliās Tertia in Festis) & induitur paramentis Pontificalibus.
- 6 Missa celebratur de Spiritu sancto, absque vlla commemoratione, etiam Duplicis Festi seu Dominicæ, & sine Euangelio in fine, ex cæremon. Episcop. lib. 1. cap. 31. incensatur in ea totus Clerus.
- 7 Fit communiō eiusdem Cleri, ex Pontific. stolis rubeis assumptis à Sacerdotibus, qui forte non celebrarunt.
- 8 Non datur benedictio in fine Missæ, ex cærem. loc. cit. sed in fine sessionis: finita Missa exiit Episcopus paramenta Missalia vsque ad Tunicellam inclusus, & accipit pluuiale. ibid. Canonici retinent paramenta, vt in Missa.
- 9 Peracta communionē inchoatur Processio, pro qua distribuuntur Tabellæ præcum paulo ante Communionem. Clerus autem sub vna tantum Cruce procedit.

ANNOTATIO.

§. 1.

Alicubi fit processio ante Missam, ex Con. Prou. 2. Mediol. imo pridie vt Neapoli cum reliquis S. Ianuarij. & Perusia aliquādo pro translatione Reliquiarum S. Herculanij. & S. Caroli communior vsus est, vt fiat post Missam, vt dum cantatur Missa conueniat Clerus totus opportune ad pleniorē Processionem.

- 10 Si adest consuetudo, quod conueniant etiam Regulares, & Consecrates (quod fit, vbi Clerus non est multus) hi procedant sub eorum Crucibus, & Vexillis.
- 11 Cum Cruce Cleri adsint candelabra cum candelis accensis, nisi adsit Crux Archiepiscopalis, cui tantum dantur candelabra, & deferretur ante Canonicos tantum.
- 12 Quilibet primatum gerens in vnaquaque Cleri parte, siue Urbani, siue Foranci, & quocunque nomine vocetur. in medio Ecclesiæ ante Altare inchoet genuflexus cum suo Clero Hymnum: Veni creator. Idem faciat etiam Episcopus.
- 13 Si proceditur ad aliquam Ecclesiam puta, Patroni loci, ibi cantatur Antiphona, cum Versu, & Oratione de eo ab Episcopo: alioquin recta reditur ad Cathedralē.
- 14 Post reditum ad Ecclesiam maiorem Clerus sua quisque loca petit, & Episcopus remanet in loco Synodali apud sedem sibi paratam, seu selditorium. si est Archiepiscopus, qui Crucem eius deferret, remanet in medio, in loco vt supra parato.
- 15 Cum aliquantulum sederint omnes, Diaconus qui est à dextris Episcopi, stans cantat versus Clerum: Orate: iisdem notis, quibus aliās cantatur: Leuate. ex Actis Nouar.
- 16 Genuflectunt omnes versus altare, & orant mente modico spatio. Tum adhuc genuflexus Episcopus, sine mitra, inchoat Antiphonam: Exaudi Domine: præintonante eo, ad quem de more spectat: & dicitur tota genibus flexis.
- 17 Psalmo inchoato: Saluum me fac Deus: sedet Episcopus, accepta mitra; sedet etiam Cle-

Clerus, & alternatim ab Urbano, & Foraneo cantatur Psalmus. At Clerici deputati moneant Clerum, quando genuflectendum, standum, & sedendum.

- 18 Antiphona repetita, surgunt omnes & Episcopus, deposita mitra, & conuersus ad altare, dicit Adsumus, vt in Pontificali.
- 19 Addit aliam Orationem, vt ibid. qua finita, accepit mitra procumbit ibidem supra falistorium, alijs omnibus genuflectentibus; & cantores duo in medio Cleri post Episcopum dicunt Litanias, nisi eas cantent Musici, vt sup.
- 20 Dicto: Vt omnibus fidelibus, & ceteris. Episcopus solus cum ministris surgit, & baculum sinistra tenens, stans versus Synodum dicit: Vt hanc, &c. vt in Pontificali. producit; signum crucis super omnes; & iterum procumbit vsque ad finem Litaniarum.
- 21 Quibus dictis, surgunt omnes; & Episcopus deposita mitra, dicit stans vt supra: Oremus. & ministri: Flectamus genua. Leuate. (nisi sit tempus Paschale. seu Dominica. argum. à simili in Benedictione candelarum Missali) tum Orationem. Da quaesumus, &c.
- 22 Deinde sedens cum mitra facie versa ad Synodum, imponit incensum in thuribulum, & benedicit, more solito, ministrante Præsbytero assistente nauiculam, vt alias.
- 23 Duo Canonici Diaconali, & Subdiaconali vestibus indutis, vt in Missa, coloris rubei, benedictione de more accepta, vna cum Acolythis candelabra deferentibus accedunt ad partem dexteram Episcopi, & iuxta eam in plano Diaconus cantat Euangelium: Conuocatis, IESVS &c. stantibus omnibus, & Episcopo baculum, vt alias, tenente inter manus.
- 24 Osculatur librum Episcopus, & incensatur à Præsbytero Assistente, de more.
- 25 Et itatim sine mitra genuflexus versus altare, toto Clero genuflexo, incipit Hymnum: Veni creator: prosequente Clero seu Musicis cantoribus.
- 26 Finito primo versu, qui constat ex quatuor versiculis, surgunt omnes, & sine mitra Episcopus itat versus altare vsque ad finem.
- 27 Obitarij, dum cantatur Hymnus, vel prius, excludant laicos, & portas Ecclesiæ claudant.
- 28 Sedent omnes cum silentio, & Episcopus, accepta mitra, sedens alloquitur Clerum alta voce. Venerabiles confacerdotes, &c.
- 29 Post allocutionem, vel prius (ait Pontificali) prout magis placuerit, hoc est post Euangelium, si de eo sermo sit habendus, accedit Concionator comitatus ab altero ex Cære-

moniarijs: & genuflexus ante Episcopum petit ab eo, vt alias, benedictionem sine Indulgentijs.

- 30 Concionator non vltra mediam horam sermonem habeat ad Clerum, & eo finito discedit.
- 31 Audiuntur quærelæ, ex Pontificali sed vsus obtinuit, quod deferantur ad Iudices deputatos.
- 32 Secretarius igitur decreta secum ferens, comitatus à Cæremoniaro accedit ad Episcopum, cui facta debita reuerentia, offert Decreta, & quærit ab eo an ea nunc velit legi, quo annuente, & reddente folia Decretorum, facta rursus reuerentia Episcopo, tum Canonicis, ascendit pulpitum: & alta voce legit in hæc verba, stans aperto capite.

DECRETVM DE SYNODO *incipit.*

IN nomine Sanctissimæ, ac indiuiduæ Trinitatis Patris & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

NOS N. N. Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus Sanctæ Ecclesiæ N. (addat alios titulos, Comitum, seu Principum, si quos habet.) Ad Dei omnipotentis, ac Beatissimæ Virginis Dei matris, & Sanctorum Patronorum N. N. & N. laudem, nostram Diocesanam Synodum incipimus. fiat idem omnipotens Deus pro sua misericordia, precibusque Virginis Beatissimæ, ac eorumdem Sanctorum, aliorumque, vt quemadmodum speramus, ex hoc sacro catu lumen, & Spiritum omnes reportemus ad officia nostra secundum voluntatem Dei peragenda.

- 33 Sedet, & capite tecto legit alia Decreta pro initio Synodi, quæ hic significabimus, describenda fusius in 4. parte huius voluminis. cap. 9. à num. 2.

DECRETVM DE MODO VIVENDI *Synodi tempore.*

Quoniam nihil fere, &c. vt infra.

DECRETVM DE MINISTRIS *Synodalibus.*

Constituimus in hac nostra Synodo, Promotorem M. R. D. N. N. seu Promotores. Urbanum N. Foraneum N. cum titulis, vt de vocatione Cleri in prima part. c. 12. n. 6. præscriptum est, Secretarium N. N. Iudi-